

Rapport

h2>Klacht

Verzoekster, van Iraakse nationaliteit, klaagt erover dat de Immigratie- en Naturalisatiedienst haar niet in staat heeft willen stellen om de legeskosten verbonden aan haar verblijfsaanvraag van 26 augustus 2008 tijdig te voldoen op de tevoren door haar advocaat aan de IND voorgestelde manier.

Beoordeling

Algemeen

1. Verzoekster, van Iraakse nationaliteit, woont met haar echtgenoot en kind, beiden van Nederlandse nationaliteit, in Den Helder. Nadat een eerdere aanvraag was afgewezen zou verzoekster op 26 augustus 2008 bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) te Hoofddorp een nieuwe verblijfsaanvraag indienen. De legeskosten van deze aanvraag bedroegen € 830. Verzoekster beschikte niet over zoveel geld. Haar gemachtigde had haar daarom voorgesteld dit bedrag voor te schieten. Omdat eerder een andere cliënt van de gemachtigde op weg naar de IND was beroofd, vond de gemachtigde het niet veilig om dit geld in contanten aan verzoekster mee te geven. De gemachtigde heeft de IND daarom bij brief van 18 augustus 2008 gevraagd op welk banknummer zij het bedrag van de legeskosten kon overmaken. De IND liet hierop weten dat het tevoren per bank- of giro overmaken van legeskosten niet mogelijk was.
2. Toen verzoekster op 26 augustus 2008 bij de IND in Hoofddorp was voor het indienen van de aanvraag heeft een medewerker van de IND telefonisch contact opgenomen met de gemachtigde in verband met de legeskosten. De gemachtigde heeft toen opnieuw bevestigd dat zij het bedrag zou voldoen indien de IND haar aangaf op welk bank- of gironummer zij dit zou kon storten. De medewerker van de IND kon deze vraag niet beantwoorden.
3. Uiteindelijk is de verblijfsaanvraag van verzoekster vanwege het niet voldoen van de legeskosten buiten behandeling gesteld. De IND heeft verzoekster hierop direct overgedragen aan de vreemdelingenpolitie. Verzoekster heeft vervolgens twee dagen in vreemdelingenbewaring doorgebracht.
4. De gemachtigde heeft zich op 27 augustus 2008 bij de IND beklaagd over het feit dat de IND haar niet in staat had gesteld om tijdig de legeskosten te kunnen voldoen voor haar cliënt. De IND reageerde hierop bij brief van 18 september 2008. De IND liet weten dat op grond van Hoofdstuk BI/9.6.1. van de Vreemdelingencirculaire leges worden geheven voor een verblijfsaanvraag en dat in artikel 24, tweede lid, van de Vreemdelingenwet is bepaald dat een aanvraag buiten behandeling wordt gesteld indien de leges niet zijn voldaan. De IND deelde mee dat de legeskosten voor het type verblijfsvergunning dat verzoekster had aangevraagd contant of door een pinbetaling dienen te worden voldaan. Betaling door

middel van incasso of acceptgiro zou slechts mogelijk zijn bij bijvoorbeeld aanvragen om verlenging van de geldigheidsduur van een verblijfsvergunning of het wijzigen van de beperkingen waaronder een verblijfsvergunning is verleend. De IND liet weten dat verzoekster bij het indienen van de aanvraag was geïnformeerd over de mogelijkheid dat zij, in geval van een negatief besluit, onmiddellijk aan de vreemdelingenpolitie zou worden overgedragen. De IND verklaarde de klacht van de gemachtigde van verzoekster ongegrond.

5. De gemachtigde van verzoekster diende op 28 augustus 2009 bij de Nationale ombudsman een klacht in over de handelswijze van de IND. De Nationale ombudsman heeft op 29 oktober 2009 onderzoek naar de klacht ingesteld.

Reactie IND

6. De staatssecretaris van Justitie heeft uiteindelijk op 18 maart 2010 gereageerd op het op 29 oktober 2009 door de Nationale ombudsman ingestelde onderzoek. De staatssecretaris liet weten dat de IND vreemdelingen in de gelegenheid stelt de verschuldigde leges ter plekke aan de kas te voldoen, door middel van een pinbetaling of contant. Daarnaast liet de staatssecretaris weten dat de advocaat er voor had kunnen kiezen om de legeskosten over te maken op de bankrekening van verzoekster of die van haar echtgenoot. Verzoekster had, volgens de staatssecretaris, op die manier het bedrag zelf ter plekke aan de IND kunnen voldoen. De staatssecretaris deelde verder nog mee dat er geen bijzonderheden bekend waren waardoor verzoekster niet in de gelegenheid was om de legesgelden ter plekke te voldoen. Derhalve waren er volgens de staatssecretaris geen bijzondere omstandigheden die zouden maken dat de gevolgen voor verzoekster onevenredig waren in verhouding met de volgens de beleidsregels te dienen doelen. Verzoekster was daarnaast door de IND geïnformeerd dat ze mogelijk direct na de afwijzing van haar aanvraag zou worden overgedragen aan de vreemdelingenpolitie. Tenslotte liet de staatssecretaris weten dat van alle vreemdelingen wordt verwacht dat zij ter plekke de legeskosten voldoen, ongeacht de hoogte van het bedrag.

Beoordeling

7. Het vereiste van redelijkheid brengt met zich mee dat een overheidsinstantie de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afweegt en de uitkomst daarvan niet onredelijk mag zijn. Het vereiste van redelijkheid brengt ook met zich mee dat een bestuursorgaan in bijzondere omstandigheden soepel omgaat met de zichzelf opgelegde beleidsregels.

8. De gemachtigde van verzoekster toonde zich bereid om de legeskosten verbonden aan de verblijfsaanvraag van haar cliënte voor te schieten. De gemachtigde heeft de IND ruim vóór het indienen van de aanvraag benaderd met het verzoek om een bank- of gironummer waarop zij het bedrag tijdig aan de IND zou kunnen overmaken.

9. De vreemdelingenwet schrijft voor dat er legeskosten verbonden zijn aan het indienen van een verblijfsaanvraag. De hoogte van dit bedrag is geregeld in de vreemdelingencirculaire. De wijze waarop de legesgelden worden geïnd wordt echter door de IND zelf geregeld. De IND heeft het mogelijk gemaakt om legeskosten van bepaalde verblijfsaanvragen per incasso of acceptgiro te voldoen. De verblijfsaanvraag van verzoekster diende echter ter plekke contant of door middel van pinbetaling te worden voldaan.

10. De gemachtigde van verzoekster heeft om haar moverende redenen besloten om het bedrag van de legeskosten aan haar cliënte voor te schieten. Om haar moverende redenen heeft ze er ook voor gekozen dit bedrag niet op de bankrekening van haar cliënte te storten of het haar in contanten mee te geven, maar de IND te verzoeken haar in staat te stellen het bedrag via een giro- of bankoverschrijving te voldoen. Deze vraag is de IND ruim voor het indienen van de verblijfsaanvraag voorgelegd zodat het bedrag tijdig, dat wil zeggen op het moment van de aanvraag, in het bezit zou zijn van de IND. De gemachtigde heeft de IND niet gevraagd om af te wijken van de vreemdelingenwet of de vreemdelingencirculaire, zij heeft slechts verzocht om een soepele toepassing van een regel die de IND zelf heeft opgelegd. Er lijkt geen probleem van praktische aard aan het inwilligen van het verzoek in de weg te staan. De Nationale ombudsman is dan ook van mening dat het onredelijk is dat de IND zich niet bereid heeft getoond aan dit verzoek tegemoet te komen of niet met de gemachtigde een andere afspraak heeft kunnen maken om te voorkomen dat de verblijfsaanvraag onmiddellijk buiten behandeling zou worden gesteld en verzoekster direct daarna in de vreemdelingenbewaring zou belanden.

11. De Nationale ombudsman is van oordeel dat het niet in staat stellen om de legeskosten verbonden aan de verblijfsaanvraag van verzoekster op de tevoren door de gemachtigde aan de IND voorgestelde manier in strijd is met het vereiste van redelijkheid.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

Conclusie

De onderzochte gedraging van de IND is niet behoorlijk wegens schending van het vereiste van redelijkheid.

Onderzoek

Op 31 juli 2009 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van mevrouw L., ingediend door mevrouw mr. L.J.P. Mentink, met een klacht over een gedraging van de Immigratie- en Naturalisatiedienst. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van minister van Justitie, werd een onderzoek ingesteld.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De minister van Justitie deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. De gemachtigde van verzoekster gaf binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

Brief van 18 augustus 2008 van de gemachtigde van verzoekster met de vraag op welk bank- of gironummer zij het bedrag van de legeskosten kon overmaken;

Brief van 27 augustus 2008 van de gemachtigde van verzoekster met een klacht aan de IND. aan de Nationale ombudsman met een klacht over de IND;

Brief van 18 september 2008 van de IND met een reactie op de klacht van de gemachtigde;

Brief van 28 augustus 2009 van de gemachtigde van verzoekster aan de Nationale ombudsman met een klacht over de IND;

Brief van 26 november 2009 van de staatssecretaris van Justitie, in reactie op het op 29 oktober 2009 ingestelde onderzoek van de Nationale ombudsman.

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond